

POSTANOWIENIE

Dnia 18 grudnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek

w sprawie zainicjowanej zażaleniem W. M.,
na zarządzenie prokuratora z dnia 11 października 2024 r.,. Ds.[...],
o odmowie przyjęcia zażalenia na postanowienie o umorzeniu śledztwa,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej, na posiedzeniu w dniu 18 grudnia 2024 r.,
wniosku Sądu Rejonowego w K.,
zawartego w postanowieniu z dnia 20 listopada 2024 r., II Kp 1704/24/S,
o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu,
na podstawie art. 37 k.p.k.,

p o s t a n o w i ł

**uwzględnić wniosek i sprawę przekazać do rozpoznania
Sądowi Rejonowemu w K.1.**

UZASADNIENIE

Na skutek zawiadomienia złożonego przez SSO W. M., orzekającego w Sądzie Okręgowym w K., prokurator umorzył śledztwo w sprawie o przestępstwo z art. 231 § 1 k.k. W tej sprawie jako sprawcę zawiadamiający wskazał SSO E. J. – M., która pełni funkcję Przewodniczącej Wydziału [...] Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w K..

Na powyższe postanowienie zażalenie wniósł zawiadamiający SSO W. M.. Zarządzeniem z dnia 11 października 2024 r.,.[...], prokurator odmówił przyjęcia

tego zażalenia, jako wniesionego przez osobę nieuprawnioną. Na to zarządzenie SSO W. M. wniósł zażalenie.

Sprawa z zażalenia SSO W. M. została zarejestrowana w Sądzie Rejonowym w K. pod sygn. akt II Kp 1704/24/S. Wydany w tej sprawie postanowieniem z dnia 20 listopada 2024 r. Sąd Rejonowy wystąpił do Sądu Najwyższego o przekazanie przedmiotowej sprawy do innego sądu równorzędnego, poza obszarem właściwości Sądu Apelacyjnego w [...]. W uzasadnieniu podniósł, że okoliczność, iż właściwym do rozpoznania sprawy jest Sąd Rejonowy, na obszarze właściwości którego pełni służbę zarówno SSO W. M., który jest stroną skarżącą, jak i SSO E. J.-M., która jest wskazywana przez niego jako sprawca przestępstwa z art. 231 § 1 k.k., może być postrzegana w opinii społecznej jako ta, która nie będzie sprzyjać obiektywnemu i bezstronnemu rozpoznaniu sprawy. Rozpoznawanie sprawy przez Sąd miejscowo właściwy może być oceniane, choćby bezzasadnie, jako niegwarantujące bezstronności, skoro osobą, której zarzuca się przekroczenie uprawnień jest Przewodnicząca Wydziału [...] Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w K., a osobą zawiadamiającą i jednocześnie skarżącym jest Sędzia orzekający w tym Wydziale Sądu Okręgowego. W świetle przedstawionych wyżej okoliczności, obawa pojawienia się takiej reakcji społecznej jest realna i w ocenie Sądu wnioskującego powinna uzasadniać przekazanie sprawy w trybie art. 37 k.p.k.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek jest zasadny.

Jak słusznie podkreśla się w orzecznictwie, zewnętrzny wizerunek funkcjonowania sądów wymaga, aby unikać wszelkich sytuacji mogących stwarzać podstawy do formułowania racjonalnych opinii, że nie tylko względy merytoryczne decydują o sposobie rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 maja 2013 r., II KO 23/13; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2018 r., III KO 41/18). Toteż należy uwzględnić wniosek złożony w trybie art. 37 k.p.k., jeżeli zachodzą uzasadnione podejrzenia, że postronny, ale i obiektywny obserwator określonego postępowania sądowego mógłby powziąć wątpliwości co do możliwości rozpoznania sprawy w sposób

obiektywny i bezstronny w sądzie pierwotnie właściwym (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 kwietnia 2021 r., IV KO 33/21).

W tej konkretnej sprawie w ocenie Sądu Najwyższego zachodzą szczególne okoliczności determinujące zmianę właściwości miejscowej Sądu. Uzasadnia to fakt, że osobą wskazaną jako sprawca czynu zabronionego jest sędzia Sądu Okręgowego w K., Przewodnicząca Wydziału [...] Karnego Odwoławczego, a zawiadamiającym i jednocześnie autorem zażalenia podlegającego rozpoznaniu jest Sędzia orzekający w tym Wydziale Sądu Okręgowego. Oboje wymienieni Sędziowie są więc sędziami Sądu nadzrędnego nad Sądem właściwym. Nie można także tracić z pola widzenia, że czyn będący przedmiotem postępowania dotyczy wskazanych w jego opisie nieprawidłowości przy czynnościach orzeczniczych. Jak słusznie podkreśla się w orzecznictwie, gdy osobą bezpośrednio zainteresowaną rozstrzygnięciem lub stroną postępowania jest sędzia sądu nadzrędnego nad sądem, który jest miejscowo właściwy do jej rozpoznania, należy uznać, że spełniona jest podstawowa przesłanka zastosowania instytucji przewidzianej w art. 37 k.p.k., jaką jest kształtowanie społecznego przekonania o bezstronności organów wymiaru sprawiedliwości (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 listopada 2024 r., V KO 111/24).

Wskazując Sąd mający rozpoznać sprawę po przekazaniu, Sąd Najwyższy doszedł do wniosku, że nie dostrzega przeszkody w postaci zagrożenia dla dobra wymiaru sprawiedliwości, aby niniejsza sprawa została na etapie postępowania zażaleniowego rozpoznana przez Sąd Rejonowy w K.1, a więc Sąd Rejonowy znajdujący się poza apelacją [...] (jednostka nadzrędna – Sąd Okręgowy w K.).

Mając na uwadze powyższe, należało orzec jak w części dyspozytywnej postanowienia.